

Dokumentnamn
UTLÅTANDE

Brevnr
1 U3

Ärendenr
-

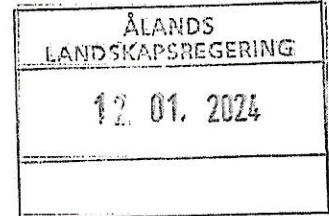
Datum
12.1.2024

Hänvisning
ÅLR 2022/9775

Infrastrukturavdelningen härst.
Pernilla Granqvist

Kontaktperson
Antikvarie Daniel Anderberg

Postat 12. 01. 2024

Ärende

Utlåtande gällande detaljplanering i Hellesby, Hammarlands kommun

Ärende

Ålands landskapsregerings infrastrukturavdelning, allmänna byrån, har den 15.12.2023 begärt utlåtande inför detaljplanering gällande anläggande av solcellspark i Hellesby, Hammarlands kommun. För kulturbyråns del berör anhållan uppgifter om i lag fredade fasta fornlämningar och byggnader samt skyddsvärda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer.

Utlåtande

Fasta fornlämningar och fornlämningsmiljöer

Kulturbyrån konstaterar att det inom planområdet finns de i lag skyddade fasta fornlämningarna Ha 10.7, Ha 10.9, Ha 24.2 samt Ha 24.7. Sökanden har på grund av dessa låtit genomföra en arkeologisk besiktning av planområdet. Besiktningen utfördes av SWECO Finland Oy på uppdrag av OX2 Grönt Åland Ab, som också är de som står för detaljplaneringen.

Kopia av de mätdata (på svenska) och de fotografier som utföraren har skapat vid den arkeologiska besiktningen ska tillställas kulturbyrån. Detta för att kulturbyrån ska ha möjlighet att upprätthålla ett korrekt register.

Av rapporten framgår det att läget för Ha 10.9 är felaktigt, men att motsvarande fornlämningar påträffades öster om det tidigare utpekade läget. Vidare kunde inte alla gravanläggningar inom Ha 10.7 och Ha 24.4 identifieras, men utredaren tolkar det som att dessa under åren har blivit helt övertorvade. Två sedan tidigare okända rösegravfält påträffades. Dessa kommer föras in i fornlämningsregistret.

Fornlämningsgränserna kommer korrigeras baserat på resultaten av den arkeologiska utredningen. Det är dessa som planeraren sedan har att följa i sin vidare planering av området. Korrigering av gränserna kommer ske när kulturbyrån har fått mätdatan tillställt sig och kommer publiceras på landskapets öppna kartdata. Kontakta kulturbyrån för att kontrollera materialets aktualitet.

Kulturlämningar i form av röjningsrösen och röjda ytor efter markanvändning under historisk tid samt recenta sandtäkter påträffades också under besiktningen.

Vidare exploatering av området behöver ske i samråd med kulturbyrån.

Skyddsvärda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer.

Inom planområdet finns det inte några skyddsvärda kulturmiljöer eller byggnader.

Motivering

Fasta fornlämningar är enligt 1 § i Landskapslag (1965:9) om fornminnen (nedan fornminneslagen) skyddade från alla ingrepp, och det är förbjudet att utan tillstånd gräva ut, ändra, skada, ta bort eller på annat sätt rubba en fast fornlämning eller täcka över den.

Enligt 13§ i samma lag har planläggaren skyldighet att i god tid utreda om fast fornlämning kommer att beröras.

Vid besiktningen kontrollerades berörda fornlämningar inom planområdet i fält och positionerades med högprecisions-gps. Vid besiktningen påträffades 31 nya objekt vilka bedöms som fast fornlämning. Vidare framgick det att fast fornlämning Ha 10.9 inte har den utbredning som finns i kulturbyråns kartmaterial. Två sedan tidigare ej kända rösegravfält påträffades vid besiktningen.

Kulturlämningar är lämningar efter mänsklig aktivitet, men som inte faller under fornminneslagen. Kulturlämningar är sådana lämningar som är viktiga för förståelsen av kulturmiljön och ett områdes användning och utveckling genom tiderna.

Tillämpade lagrum

1 och 13 §§ Landskapslag (1965:9) om fornminnen

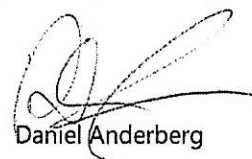
3 och 26 §§ Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland

Landskapsantikvarie

Viveka Löndahl

Antikvarie

Daniel Anderberg